

higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SERTIFIKAAT **TOESIGHOUDENDE BESTUUR N6**

(4110526)

1 April 2021 (X-vraestel)
09:00–12:00

Hierdie eksamen vraestel bestaan uit 4 bladsye.

025Q1A2101

DEPARTEMENT VAN HOËR ONDERWYS EN OPLEIDING
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA
NASIONALE SERTIFIKAAT
TOESIGHOUDENDE BESTUUR N6
TYD: 3 UUR
PUNTE: 100

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Beantwoord al die vrae.
 2. Lees al die vrae aandagtig deur.
 3. Nommer die antwoorde volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
 4. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy.
 5. Gebruik slegs 'n swart of blou pen.
 6. Skryf netjies en leesbaar.
-

VRAAG 1: LEIERSKAPSMODELLE

1.1 'n Toesighouer kan 'n delegerende leierskapstyl toepas wanneer hy/sy volkome vertroue in 'n werknemer het. Die toesighouer wys 'n gedeelte van sy/haar totale werkklas aan die werknemer toe.

Verduidelik SES beginsels wat 'n toesighouer kan gebruik om te verseker dat die delegeringsproses suksesvol is.

(6)

1.2 Blake en Mouton se bestuursrooster dui vyf verskillende leierskapsbenaderings aan. Verduidelik kortliks die TWEE leierskapstyle wat in die onderstaande leierskapsmodelle gebruik word.

1.2.1 Buiteklub-bestuurstyl.

1.2.2 Outokratiese bestuurstyl.

(2 × 2)

(4)
[10]**VRAAG 2: SELFELDING**

Bespreek SES eienskappe van 'n selfgeldende persoon.

[6]

VRAAG 3: ARBEIDSVERHOUDINGE

3.1 Bespreek VYF redes waarom werknemers by vakbonde aansluit.

(5)

3.2 Verduidelik die doelwitte van 'n gebeurlikheidsplan om 'n staking in die werksplek te hanteer.

(6)

3.3 Verduidelik die verskil tussen 'n staking en 'n uitsluiting.

(4)
[15]**VRAAG 4: PERSONEELSORG**

Bespreek die tekens van 'n gekwelde werker.

[10]

VRAAG 5: KONFLIK

Bespreek die struktuur van 'n organisasie as 'n bron van konflik.

[5]

VRAAG 6: PROBLEEMOPLOSSING EN BESLUITNEMING

Besluitnemingsgroepe kan algemeen in organisasies voorkom, maar dit beteken nie dat groepbesluite beter is as dié wat deur 'n individu geneem word nie.

6.1 Bespreek DRIE nadele van groepbesluitneming.

(3 × 2)

(6)

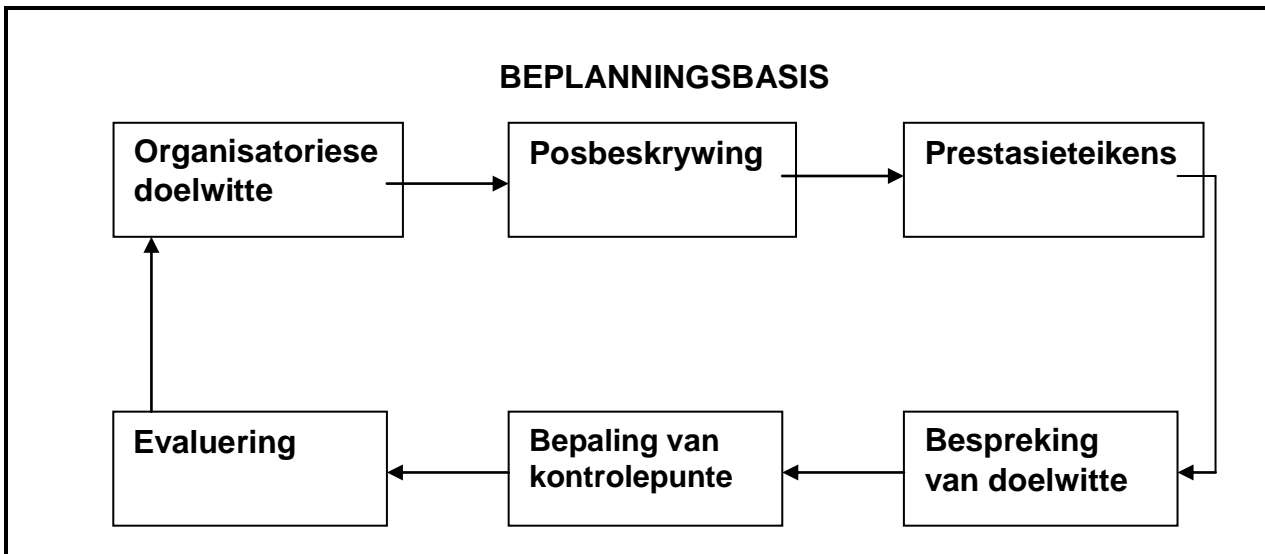
6.2 Bespreek DRIE voordele van groepbesluitneming.

(3 × 2)

(6)
[12]

VRAAG 7: PRESTASIEBEOORDELING

Bespreek die prosesse wat bestuur volgens doelwitte (BVD) ideaal maak vir gebruik as 'n prestasiebeoordeling-instrument deur te verwys na die onderstaande diagram:

[15]

VRAAG 8: ONGELUKKE EN RISIKOBEHEER

- 8.1 Wat is die verskil tussen verliesontleding en risiko-ontleding? (6)
- 8.2 Verduidelik die DRIE klasse risiko's in die werksomgewing en gee 'n praktiese voorbeeld van elk. (6)
- [12]

VRAAG 9: BEROEPSGESONDHEID EN -VEILIGHEID

- 9.1 Bespreek die doel van die Wet op Beroepsgesondheid en -Veiligheid, No. 85 van 1993. (4)
- 9.2 Verduidelik die regulasies rakende die tipe beskermende kleredrag wat vereis word om in baie koue areas te werk. (6)
- [10]

VRAAG 10: BESTUUR EN INLIGTINGSTELSELS

Noem die belangrikste punte wat oorweeg moet word wanneer 'n bestuursinligtingstelsel ontwerp word. [5]

TOTAAL: 100